

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL :

Pe un an : 24 lei
Pe 6 luni : 12 lei
Pe 3 luni : 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu,
str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se
înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de
mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI
Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Populația Patriei noastre

Direcția centrală de statistică a publicat lucrarea: „Recensământul populației din 21 februarie 1956 — Rezultate generale”. Din datele publicate în această lucrare, se văd marile realizări și progrese ale regiunii de democrație populară. Spicuum numai câteva din aceste date.

În 1956 țara noastră avea 17.489.450 locuitori și era pe locul 10 între țările din Europa. (La 1 octombrie 1959 s-a ajuns la circa 18.300.000 locuitori). Se constată că în 100 de ani (1859—1959) populația României a crescut de peste două ori.

Îmbunătățirea condițiilor de viață în anii regimului de democrație populară se arată în sporul mediu anual al populației. Dacă între 1930—1941 sporul era de 11,8 la mie, între 1948—1956 sporul a fost de 12,1 la mie, iar între 1956—1959 a fost de 12,8 la mie. Între 1930—1941 sporul rezulta din nașteri multe, deși mortalitatea era ridicată. Sporul de după 1948 rezultă și din nașteri și din micșorarea mortalității. Dacă în 1938 mortalitatea era de 19,1 la mie, în 1958 ea a scăzut la 8,7 la mie (mai mult de jumătate). Dacă în 1938 mortalitatea infantilă (a pruncilor) era de 17,9 la sută, în 1958 ea scade la 6,9 la sută. Aceasta însemnează că îngrijirea copiilor și a sănătății populației, ca și nivelul de trai s-au îmbunătățit considerabil în anii puterii populare. De aceea și durata medie a vieții oamenilor s-a ridicat de la 42 ani în 1933, la 63 ani în 1958.

Dezvoltarea industriei a dus la dezvoltarea orașelor și la creșterea numărului orașenilor. În 1930 erau numai 24 orașe cu peste 25.000 locuitori fiecare, în 1959 erau 36 de astfel de orașe. Orașele cu peste 100.000 locuitori au ajuns de la 4 (în 1930) la 12 (în 1959). S-au construit orașe noi, ca: Victoria, Onești, Uricani etc. Astfel de la 143 localități urbane în 1930 (cu 3.051.253 locuitori) s-a ajuns la 354 localități urbane în 1956 (cu 5.474.264 locuitori).

Populația urbană reprezenta în 1956, 31,3% din populația totală, față de 21,4% în 1930 și 23,4% în 1948. La 1 ianuarie 1959 ea era 31,8%. Populația activă din industrie a crescut de la 7,9% în 1930 la 14,1% în 1956, iar populația activă din agricultură și silvicultură a scăzut de la 76,7% la 69,7%. Sectorul socialist din mediul urban cuprindea în 1956 81,7% din totalul populației active urbane, iar în noiembrie 1959, sectorul socialist din agricultură cuprindea 72,1% din totalul familiilor țărănești.

Iubire și pace

P. S. Valerian al Oradiei de marele praznic al Sf. Paști — a trimis clerului și credincioșilor din Eparhie cuvânt de învățătură duhovnicească și cetățenească. Pastorală P. S. Sale îndrumază la viață înnoită în duhul lui Hristos și la luptă pentru pace și muncă pentru propășirea poporului.

Din datele recensământului se vede de asemenea că analfabetismul e lichidat, că a crescut numărul absolvenților de școală medie și școli superioare. În 1956 numărul acestor absolvenți era de peste 2 ori mai mare decât în 1930, iar în 1959 de trei ori mai mare. Dezvoltarea rețelei sanitare și a școlilor se arată în creșterea de peste 3 ori a numărului medicilor, de 5,6 ori a personalului mediu sanitar, de 2,5 ori a educatorilor, învățătorilor și profesorilor (în 1956 față de 1930). În 1956 aproape 3/4 din numărul femeilor în vârstă aptă de muncă luau parte la munca socială. În 1956 erau de peste 45 ori mai multe femei ingineri decât în 1940, de 6,4 ori mai multe femei medici, etc. Astfel femeile au ocupat locul ce li se cuvine în activitatea socială.

Majoritatea covârșitoare a populației țării (85,7%) este de naționalitate română. Între minoritățile naționale mai numeroși sînt maghiarii (9,1 la sută) și germanii (2,2 la sută). Celelalte naționalități (evrei, țigani, ucrainieni, sirbi, croați, sloveni, ruși, slovaci, tătari, turci, bulgari, cehi, greci, polonezi, armeni, etc.) reprezintă laolaltă 3 la sută din populație. Românii au majoritatea absolută în toate regiunile țării, cu excepția Regiunii Autonome Maghiare unde majoritatea absolută (77,3%) o are populația de naționalitate maghiară. Oamenii muncii, ce aparțin minorităților naționale, se bucură de deplină egalitate în drepturi cu oamenii muncii români, muncind înfrățiți pentru construirea socialismului, înflorirea patriei comune și luptînd împreună pentru pace.

Aceste câteva date ne arată clar că anii regimului democrat-popular sînt ani de mari progrese pentru țara noastră. Nu numai că populația s-a mărit considerabil, dar s-au îmbunătățit foarte mult și condițiile materiale, sanitare și culturale ale vieții oamenilor muncii. An de an viața devine mai frumoasă, mai îmbelșugată. Poporul acesta, popor constructor al socialismului, își făurește o altă viață, ridicîndu-se în rîndul popoarelor celor mai avansate din lume.

T. R.

În partea întâia a Pastoralăi, se vorbește despre: „ziua cea mare a Sfințelor Paști, zi de lumină și de bucurie, de înălțare sufletească”, despre învierea din morți, prin care Domnul Hristos ne-a arătat că este „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat”, prin care Mîntuitorul „alungă durerea și o preface în bucurie, înfrînge moartea și o schimbă în viață”, prin care ne dă „chezășia trăirii în veșnicie, ajutîndu-ne a ne ridica privirile din pulberea pămîntului, spre zărilor fericite și luminoase ale eternității”.

După ce prezintă învățătura despre înviere în Sf. Scriptură, în Vechiul și în Noul Testament, cu spusele Mîntuitorului și ale Sf. Ap. Pavel în privința aceasta, precum și urmările și roadele învierii Domnului Hristos, Prea Sfinția Sa scrie despre praznicul învierii ca „sărbătoarea iertării, care îi apropie și-i înfrățește pe oameni”, cum zice și cîntarea Paștilor: „unul pe altul să ne îmbrățișăm și să iertăm toate pentru înviere”. Și precum cei doi apostoli cu care a călătorit Iisus la Emaus, Luca și Cleopa, l-au rugat „să rămîie cu ei” și noi „să rugăm pe Mîntuitorul nostru cel înviat din morți, să rămînă cu noi, să ne lumineze cărările vieții, să ne încălzească inimile, să ne sporească dragostea și bunătatea, pentru ca fiii ai luminii și ai păcii să fim”.

Citîm apoi în Pastorală că Mîntuitorul a venit în lume „să-i apropie pe oameni, să le arunce tuturor punți de legătură de la om la om și de la popor la popor; să transforme pe păcătoși în sfinți și pe vrăjmași în prieteni. Fiecare om este un semen al nostru și fiecare poartă în el chipul lui Dumnezeu, care ne cere să nu ne vătămăm și să nu ne asuprim unul pe altul. Nu căutați pricină de scandal, zice Mîntuitorul, ci îngăduiți-vă și iubiți-vă unii pe alții, precum și Eu v-am iubit pe voi (Ioan 15, 12). În spiritul acestei iubiri și învățături, toate neamurile trebuie să trăiască în cea mai deplină armonie și în cea mai caldă frățietate, sprijinindu-se și ajutîndu-se unele pe altele, iar nu asuprindu-se sau interucigîndu-se cu o sălbătăcie ce o întrece pe cea a animalelor sălbatice”.

Se arată apoi că „ideia coexistenței pașnice, a rezolvării tuturor litigiilor dintre toate popoarele pe calea tratativelor, ideia interzicerii experiențelor cu armele atomice și nucleare, propunerea

(urmare în pag. 2)

Iubire și pace

(Urmare din pag. 1)

dezarmării generale și totale, tratativele de la Geneva, schimbul fericit de vizite între conducătorii statelor din Răsărit și Apus, sînt prilejuri și semne fericite că pacea și buna înțelegere între popoare este realizabilă, dacă toți conducătorii popoarelor sînt animați de bunăvoință și dragoste de om.

Binecuvîntarea și salutul Mîntuitorului după înviere este „Pace Vouă”. Mîntuitorul ferește pe „făcătorii de pace” (Mt. 5, 6). Biserica în toate slujbele se roagă pentru „pacea a toată lumea” iar preoții în slujbă binecuvîntează pe credincioși cu „Pace tuturor”. Biserica lui Hristos „propovăduiește pacea și bunăvoința între oameni; binecuvîntează toate strădaniile pentru pace și înțelegere în lume”. Iar noi „ca buni creștini nu putem decît să ne bucurăm și să sprijinim cu toate puterile și cu munca noastră, eforturile pentru o pace deplină și pentru o viață mai bună pentru toți oamenii”.

P. S. Valerian face și citeva urări și indemnuri către credincioși, zicînd :

„Praznicul invierii Domnului să vă îmbrace pe toți în haina veseliei, luminii și a dragostei de pace și bunăvoințe. Binecuvîntarea Domnului peste toți care osteniți în duhul păcii, al rugăciunii fierbinți și în munca cinstită pentru binele familiilor noastre și al patriei noastre dragi”.

Această instructivă și actuală Pastorală a P. S. Episcop de la Oradea se încheie cu o mișcătoare rugăciune pentru pace alcătuită de P. S. Valerian: „Luminează, Doamne, pe cei ce poartă pe umerii lor destinele popoarelor, ca să poată statornici pacea, dreptatea și viața prosperă și fericită pentru toți și toate, de pe întreg pămîntul!”

Pr. Nic. Popescu-Dobriceni

Statornicia în muncă

Un scriitor francez, anume Buffon, ne istorisește următoarele :

— „În tinerețea mea mi-a plăcut mult să dorm, și această lenevie a mea îmi răpea chiar jumătate din timpul meu cel mai prețios. Sărmanul meu servitor, Iosif, făcea tot ceiace putea, pentru a o învinge, fără să poată reuși.

Eu, văzînd că n-are succes în această privință, i-am făgăduit o monedă de cinci franci de fiecare dată, ca el chiar să mă forțeze, ca să mă scoale regulat la orele șase dimineața.

El, în fiecare zi, nu lipsea de a veni mereu, ca să mă deștepte, la ora arătată. Chiar recunosc, drept să vă spun, că eu datorez lui Iosif zece sau douăsprezece volume de cărți cel puțin din lucrările scrise de mine. Și chiar îi mulțumesc foarte mult, în acest scop!” Așa a ajuns să învingă lenevia, să se scoale de dimineața la muncă.

Dragă fiule, statornicia în muncă, să fie pîinea vieții tale, cea de toate zilele! Strămoșii noștri latini, de odinioară, au avut un proverb foarte înțelept și prețios: „Munca stăruitoare, statornică, învinge totul în viață!” Dacă vrei să ai reușită sigură în toate treburile tale din viață, muncește cu drag, stăruitor și ai multă statornicie în lucrarea ta! Dacă marele scriitor Buffon a cîștigat jumătate din timpul său și l-a folosit în opere-lucrări — de mare valoare — pentru buna propășire a societății omenești, aceasta se datorește, în special, statorniciei sale în muncă stăruitoare, care biruește orice piedecă din viață. Și tu, fratele meu, calcă pe urmele acestui scriitor, ca să poți să ai multă izbîndă, în toate lucrurile tale!

„Statornicia în muncă”, să fie țelul și de-
viza vieții tale, pe pămînt!

Pr. V. A. Bassarabin

Iubirea de om

Biserica ne arată ca pildă a iubirii de aproapele cum un om oarecarele, coborînd din Ierusalim în Ierihon, a căzut între tîlhari, care nu numai l-au jefuit, ci l-au și bătut producîndu-i răni grele. Preotul și levitul de la templul din

Ierusalim au trecut înainte nepăsători, iar un samarinean a avut milă de el, i-a dat ajutor pînă ce s-a vindecat. Samarineanul e pilda adevăratei iubiri de om, ceilalți doi fiind pildă de ne iubire, de nepăsare.

Pilde de iubirea sau ne iubirea aproapelui ne dă viața noastră de toate zilele.

În înția decadă a lunii decembrie 1959, un vecin avînd trebuință de o sumă de bani, mi-a cerut un împrumut pînă la leafă. Cum eu însumi nu aveam suma aceea l-am trimis la un prieten al amînduror despre care știam cu siguranță că poate să-l împrumute. Aceasta m-a făcut să înțeleg și mai mult proverbul: „Să-tutul nu crede celui flămînd”; el n-a avut dragoste față de aproapele lui. Căci a refuzat împrumutul și pe mine m-a mustrat pentru că l-am trimis la el pe acel prieten pentru împrumut.

Văzînd aceasta l-am trimis pe cel lipsit cu un bilefel la un alt prieten al meu, care fără ezitare i-a împrumutat — pe termen de 3 luni și fără dobînză — suma cerută. Acesta a iubit pe aproapele ajuns la nevoie. Suma s-a înapoiat la termenul fixat, comunicîndu-mi mulțămii atît creditorul cît și debitorul achitarea, avînd și eu bucuria că dacă direct nu, cel puțin indirect am putut fi de ajutor vecinului meu.

Copiii mici care își împrumută jucăriile, și împart în două pîinea, mărul, bomboana ce o au, — cei mari la școală sau afară de școală, care ajută pe cei mai înapoiași pentru a nu rămînea corigenți sau repetenți, n-o fac din iubirea de aproapele?

Aici amintesc că am văzut părinți care s-au certat pentru diferențele iscate între copii, dar copiii repede s-au împăcat, părinții ambițioși însă n-au luat exemplul de la copiii lor și au rămas învrăjbiți.

Ei s-au dovedit mai lipsiți de dragoste și mai neînțelegători decît copiii.

Dascălii de orice grad, aplicînd cele mai noi principii didactice și cele mai adecvate metode pentru educarea, luminarea și formarea omului nou de care are nevoie R. P. R., n-o fac din iubirea de aproapele și a patriei noastre scumpe?

Dar maeștrii din ateliere, uzine, fabrici etc., care cu blîndețe și multă bunăvoință învață pe ucenicii de azi, pentru a deveni mîine maeștri chiar mai distinși decît ei, n-o fac din iubire față de aproapele?

Dar inovațiile și invențiile pentru ușurarea condițiilor de muncă — nu dovedesc iubirea de om?

Țăranii pe ogoare, în gospodăriile colective cînd cei mai vînjoși ajută pe cei mai slăbuși fizicește, sau în gospodăriile individuale cînd clăduesc văduvelor, orfanilor etc. ca să nu le rămînă ogorul nemuncit la timp, n-o fac din iubire față de aproapele lor?

Minerii, care aduc la suprafață bogățiile din adîncul pămîntului, pentru ridicarea nivelului de trai al semenilor lor, n-o fac din iubirea de aproapele?

Partidul și guvernul prin grija ce o poartă tuturor locuitorilor: prin îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și salar, prin punerea la dispoziția muncitorilor a școlilor medii și facultăților — cu burse — pentru ridicarea nivelului cultural, arată prin acestea toată dragostea de om, grija de om și de îmbunătățirea vieții lui.

Incetarea experiențelor cu armele nucleare și atomice, pentru neîntrebuințarea și nimicirea cărora sînt în curs desbaterile la Geneva, sau dezarmarea generală propusă la O. N. U. de U. R. S. S., dezarmare dorită de toată lumea, nu sînt dovezi de iubire față de toată lumea ce așteaptă cu nerăbdare dezarmarea totală și generală, pacea universală și veșnică?

T.

Mărturii din trecut

Odată cu noile construcții care schimbă fața Bucureștilor, ies la iveală de sub pămînt și urme ale trecutului.

Cercetătorii „Muzeului de istorie a orașului București” folosesc prilejul săpăturilor făcute pentru construirea de noi blocuri — pentru a scoate la iveală noi dovezi despre Bucureștiul de altădată.

După cum se știe, vatra orașului București era prin locurile cuprinse azi de: Dîmbovița, Calea Văcărești, str. Lipscani și Calea Victoriei.

Aici, s. ex. în P-ța de Flori — sub străzile Covaci și 30 Decembrie, s-au găsit — la circa 2.70 m. sub pavajul actual — un bordei și urme ceramice datînd din sec. X—XI, precum și construcții mai noi — din sec. XVI—XVIII.

După urme, rezultă că ar fi fost aici un atelier de ceramică (lingă un cuptor imens au fost găsite vase înalte, cu pereții groși — frumos ornamentate).

Aceste descoperiri dovedesc că aici trăiau destui locuitori în sec. X. Peste patru veacuri așezarea aceasta a devenit „tîrgul și cetatea București”, amintită de hrisoavele lui Vlad Țepeș (1459). Se presupune că acest sector era înconjurat cu întărituri militare — în sec. XV exact pe locul actualei Piețe de flori. Jur împrejur erau locuințe. Una din ele — un bordei — a fost descoperit la întrefăierea străzii Covaci cu Bulevardul 1848 și datează de pe timpul lui Vlad Țepeș. Este o locuință mare, dreptunghiulară, construită din birne și nuiele, — podeaua se află la 2,80 m. față de nivelul actual al străzii. Interesant e că în pămîntul de umplură s-au găsit resturi ceramice (oale și cioburi de farfurii și de cărămizi înguste din sec. XV). Distrus de un incendiu, bordeiul a servit ulterior ca groapă de oase de cornute — dovadă că localnicii consumau foarte multă carne (s-au găsit mai multe gropi pt. vase).

Tot în Piața de flori — s-au descoperit și niște pivnițe cu ziduri impunătoare, avînd la temelie birne groase. Pivnițele erau de negustori din sec. XVIII. Sub padimentul unei pivnițe s-a găsit un fișic cu 29 monete turcești de format mare de pe vremea lui Mustafa al III-lea (1757—1774).

Interesantă este descoperirea de la întrefăierea str. Covaci cu Bd. 1848: birnele unei vechi uliți bucureștene din sec. XVII — birne uzate, scrijelite, rupte la amîndouă capetele, tocite. Pămîntul care le acoperea avea urme ceramice din perioada lui Brîncoveanu. Sub birne a fost instalată o conductă de olane — pentru apă — care alimenta Curtea veche (conducta urma traseul actualei străzi 30 Decembrie).

Pe șantierul de locuințe noi din str. Brezoianu și P-ța Palatului — din jurul Palatului Republicii — s-au găsit obiecte de podoabă, pietre funerare, resturi de îmbrăcăminte, monete ș. a. Mai e o construcție din sec. XVII între temeliele proiectatului palat al senatului — și anume — un impunător bazin, legat cu exteriorul prin cîteva conducte. Bazinul se află cam pe locul unde în 1708 spătarul Toma Cantacuzino și-a clădit casa, devenită apoi loc de găzduire pentru boierii străini (în sec. XVIII). Aici s-a clădit mai tîrziu palatul Brîncovenilor înconjurat de un parc minunat.

Aceste descoperiri aruncă o lumină nouă și interesantă asupra orașului București și a felului cum trăiau bucureștenii de altădată.

Sfânta Taină a Preoției

Pentruca să poată săvârși și după înălțarea Sa la cer lucrarea Sa mîntuitoare aici pe pămînt Domnul nostru Iisus Hristos a așezat Biserica Sa cea văzută, care, precum a făgăduit El, are să trăiască pînă la sfîrșitul veacurilor. Drept conducători ai Bisericii Sale văzute a așezat Domnul nostru Iisus Hristos pe apostoli și le-a dat lor o deosebită putere, adică diregătoria învățării, a arhieriei și a păstoriei. Totodată a ales Domnul șaptezeci și doi de învățăcei, care așisderea luau parte la puterea duhovnicească. Ei erau împreună lucrători și ajutori, ba chiar și locuitori ai apostolilor în comunitățile întemeiate de aceștia.

Așezîndu-se Biserica pentru toate timpurile și locurile apostolii au primit de la Iisus Hristos porunca, să aleagă din numărul credincioșilor pe cei mai vrednici și bine pregătiți pentru slujba Bisericii ca locuitori sau următori ai lor. În urma acestei porunci Apostolii au predat altora de la Dumnezeu prin punerea mîinilor și rugăciune, adică prin hirotonire, toată puterea pe care au avut-o și ei sau numai o parte a acestei puteri dumnezeiești. Aceia care au primit toată puterea apostolilor se numeau episcopi, ceilalți preoți și diaconi.

Apoi și apostolii au dat poruncă episcopilor hirotoniți de ei, ca și aceștia pe alții să-i hirotonească și să-i așeze în slujba lor precum cetim în epistola Sfîntului apostol Pavel către Tit (cap. 1 vers. 5): „Pentru aceasta te-am lăsat pe tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi și să așezi prin cetăți preoți, precum eu ți-am poruncit“. Aceasta se făcu în Biserică în toate timpurile pînă în ziua de azi.

Prin punerea mîinilor și rugăciunea arhierelui Dumnezeu împărtășește, împreună cu puterea preoțească, încă și darul de a întrebuiși acea putere spre mărirea lui Dumnezeu și spre mîntuirea sufletelor. Pentru aceea este Preoția o taină sfîntă în care prin rugăciune și punerea mîinilor Arhierelui pe capul unui bărbat ales, se pogoară asupra acestuia darul dumnezeesc, care-l sfințește și-l așează în o treaptă a preoției. Darul Sfîntului Duh, care se împărtășește preotului îl ajută și-l întărește la îndeplinirea datoriștelor sale preoțești.

Cînd pune mîinile pe capul celui ales și chemat la preoție, arhierul rostește rugăciunea aceasta: „Dumnezeescul dar, carele cele nepuținicioase le vindecă și cele ce lipsesc le împlinesc, hirotonește pe robul lui Dumnezeu (N) întru preot, să ne rugăm dară pentru dînsul, ca să vină peste el darul Sfîntului Duh“.

Preoția este numai una, însă ea are trei trepte, adică a diaconului, a preotului și a arhierelui. Toate aceste trepte sînt deosebite între ele, fiind una mai înaltă decît alta.

Diaconia este o treaptă preoțească așezată pe vremea creștinilor din veacurile dintîi, de către apostoli în urma poruncii lăsată cu grai viu de Domnul. Creștinii după Sf. Liturghie mîncău împreună, iar diaconii serveau la masă. Dia-

Adevărata iubire de aproapele nu se mîrginește de la om la om, ci se întinde de la țări la țări, de la continente la continente, cuprinde lumea întregă.

Ea cere coexistență și conveșuirea pașnică și colaborarea între toate popoarele pămîntului, indiferent de concepțiile lor politice și credințele lor religioase.

La baza celor de mai sus, ca punct de plecare și ca țintă stă iubirea de aproapele, iubirea și prețuirea omului. Ea aduce pace și bunăvoință între om și om, între popor și popor. De aceea se cuvine să sădim adînc în sufletele noastre iubirea de om, iubirea de patrie, iubirea de popor, de omenirea muncitoare, iubirea de pace și o viață mai bună.

N. LATEȘ

conii erau aleși de comunitatea creștină dintre cei mai vrednici credincioși, iar apostolii sau episcopii îi hirotoneau. Pentru întîia dată s-au ales șapte diaconi, între care a fost și diaconul Ștefan, care a murit ca cel dintîi, moarte de martir, ucis fiind cu pietre. Diaconii erau și propoveditori ai Evangheliei.

Hirotonirea sau sfințirea.

Diaconul se hirotonește de arhieru la sf. Liturghie după cîntarea: „cuvine-se cu adevărat“ și anume după cuvintele „și să fie mila marelui Dumnezeu“... pentru a însemna, că el nu se așează pentru săvîrșirea sfîntelor taine, ci numai pentru a ajuta slujirea lor. Doi diaconi îl duc, pe cel ce are a se hirotoni la ușile cele mari ale altarului zicînd: „Poruncește, poruncii, poruncește preasfințite Stăpîne“. Cuvîntul „poruncii“ se zice către credincioși, fiindcă în veacurile cele dintîi ale Bisericii erau de față la hirotonie înșiși aceia care alegeau pe slujitorii altarului.

Arhierul șade înaintea sfîntei mese în altar, iar cel ce are a se hirotoni, înconjoară împreună cu diaconii sfînta masă de trei ori sărutînd de fiecare dată cele patru colțuri ale mesei. Prin aceasta arată el cîntea sa către sfințenia altarului și a mesei altarului și neîntrerupta aplecare de a sluji lui Dumnezeu și Bisericii. La prima înconjurare sărută mîna arhierelui, la a doua sărută umărul arhierelui și pe urmă epigonatul, ca semn de cinste a mai marilor bisericiești. Prin aceasta el mărturisește că toată puterea, pe care o primește de la însuși Dumnezeu, se pogoară asupra lui prin mijlocirea arhierelui.

După aceasta se scoală arhierul și cel ce are a se hirotoni pleacă genunchiul drept și pune mîinile pe sfînta masă în semnul crucii. Arhierul așează marginea omoforului pe capul lui și citește rugăciunea: „Dumnezeescul dar“. Cel ce are a se hirotoni întru diacon, pleacă numai un genunchi, spre a arăta, că nu primește darul deplin al slujbei dumnezeiești. El rămîne numai ca unul care slujește, ajută la săvîrșirea sfîntelor taine, dar nu le plinește însuși.

Pune mîinile pe sfînta masă, plecîndu-și pe ele capul, pentru că masa înseamnă pe Hristos, capul tuturor și pe dînsa este mirul darului Duhului Sfînt și Iisus stă însuși înaintea. Punerea mîinilor pe capul celui ce se hirotonește este semnul văzut al darului dumnezeesc, care se pogoară asupra nouhirotonitului.

Prin punerea mîinilor sfințeau apostolii pe diaconi, preoți și episcopi. Fără această punere a mîinilor din partea arhierelui nu poate fi nimeni înaintat nici la treapta diaconiei nici la cea a preoției, nici la cea a arhieriei.

La rugăciunea arhierelui: „Dumnezeescul dar“... răspund preoții și stranelle: „Doamne miluiește-ne“ de cîte trei ori. Acum arhierul îl binecuvîntă pe cap pe cel ce se hirotonește și avînd mîna pe capul lui, citește în taină rugăciunile de sfințire, în care îi cere acele daruri, de care are lipsă pentru chemarea lui.

După aceste rugăciuni pune arhierul orariul (o parte din odăjdiile diaconului) pe umărul cel stîng al diaconului, pentruca el umărul cel drept și mîna cea dreaptă să o poată folosi la îndeplinirea slujbei sale. Arhierul, predînd diaconului vestmintele chemării sale, zice la fiecare: „vrednic este“, ce înseamnă, că la aflat vrednic pentru slujba de diacon, iar credincioșii dau mărturie de vrednicia lui, răspunzînd deasemenea, vrednic este.

În sfîrșit diaconul cel nou sfințit citește ectenia: „Drepti primînd...“ mărturisînd și arătîndu-se credincioșilor cumcă s-a făcut slujitor al lui Dumnezeu și a luat dar a zice ecteniile cele pentru credincioși și a isprăvi lucrările diaconiei.

Hirotonirea preotului se face la Sf. Liturghie după cîntarea „Heruvicului“ sau după adu-

cerea sfîntelor daruri pe sfînta masă, spre a însemna cumcă acela care primește preoția are chemarea de a sfinți însuși darurile puse înainte.

Rînduiala la sfințirea preotului este aproape aceeaș ca și la hirotonia diaconului, prin care treaptă preotul trebuie să treacă.

Cel ce are a se hirotoni întru preot, se aduce pînă la ușile împărătești de diaconi, iar mai departe în jurul mesei celei sfînte se conduce de preoți, pentrucă el intră acum în rîndul acestora. După ce a înconjurat masa de trei ori, pleacă amîndoi genunchii înaintea arhierelui pentrucă el ia acum asupra sa întregul jug al preoției. După rugăciunea: „Dumnezeescul dar...“ arhierul cu voce lină citește rugăciunile de sfințire. Apoi îi dă odăjdiile și după prefacere îi dă trupul Domnului. Pe însuși Domnul îl ține în mîinile sale și Iisus Hristos este ungerea lui și a capului și a mîinilor lui. Agneșul (trupul Domnului) îl aduce arhierelui înaintea de „Sfîntele Sfinților“ ca din el să împărtășească toți slujitorii altarului.

În sfîrșit citește preotul „rugăciunea amvonului“, arătîndu-se în mijlocul credincioșilor ca părinte înaintea fiilor săi în semne vădite, cumcă el ca preot este înaintea lui Dumnezeu mijlocitor pentru dînsii, pentrucă în această rugăciune se cere de la Dumnezeu, Părintele luminii, tot darul și toată darea cea bună.

La hirotonia unui arhieru slujesc cel puțin trei arhierii și rînduiala este mai bogată.

Așa cum Mîntuitorul a ales apostoli și ucenici, Sfinții Apostoli au așezat și hirotonit episcopi, preoți și diaconi. Prin taina preoției, Iisus Hristos revarsă harul Său peste cei aleși și le dă sfințirea de diacon, preot și arhieru, ca să slujească la altar și să fie învățători și îndrumători ai credincioșilor. Ei mijlocesc între Dumnezeu și credincioși.

Mare este taina aceasta! De aceea se cuvine să cinstim pe slujitorii lui Hristos, pe urmașii Apostolilor și să ascultăm îndrumările lor, care sînt îndrumări de mîntuire, pace și propășire.

N. T

Pentru binele obștesc

(Matei 20, 20—29)

Domnul nostru Iisus Hristos împreună cu apostolii era în drum spre Ierusalim. În apropiere de orașelul Ierihon, doi din apostolii mai de frunte, Iacov și Ioan, s-au apropiat de Mîntuitorul și l-au cerut ca să le dea să stea unul de-a dreapta și celălalt de-a stînga Lui, în împărăția Sa, adică locurile cele mai însemnate și mai de cinste (Mat. 20, 21). Ceilalți zece apostoli, auzind de cererea celor doi, s-au simțit ofensați și nedreptății; fiecare dintre ei se socotea îndreptățit ca să ceară de la Domnul Hristos aceste locuri. Aceasta i-a făcut pe cei zece apostoli să se umple de mînie pe Iacov și Ioan (Mat. 20, 24). În viața omenească pofta și goana după locuri înalte sînt pricină de multe suferințe, neînțelegeri, certuri între oameni și popoare.

Dar din ce pricină apostolii erau stăpîniți de aceste gînduri? Așa cum adeseori ne arată Sf. Evanghelie, apostolii n-au înțeles de la început care este adevăratul rost al lucrării mîntuitoare a Domnului Hristos (Luca 18, 31—34). Ca și ceilalți iudei din acel timp, apostolii credeau că Mîntuitorul Hristos, Mesia cel mult așteptat, va întemeia o mare împărăție pămîntească, iar ei, ca unii ce erau cei mai apropiați ucenici ai Săi, se așteptau să primească funcțiunile și locurile cele mai de cinste în această împărăție (Matei 21, 21; F. Ap. 1, 6), socotind că în acestea stă înțîietatea și valoarea omului.

Dar aceasta nu se potrivește nicidecum cu adevăratul înțeles al învățării și lucrării

(urmare în pag. 4)

Din imnele Sf. Liturghii

BINECUVINTEAZĂ

Binecuvintează pururi
Suflete pe Domnul meu,
Pe Stăpînul fără margini
Pe Sfînt Domnul Dumnezeu.

Și toate din lăuntru meu
Preamăriți Numele-I Sfînt;
Bine ești cuvîntat Doamne
Și în cer și pe pămînt!

Pr. AL. GHERGHEL

Pentru binele obștesc

(Urmare din pag. 3)

mîntuitoare a Domnului Hristos. De aceea Mîntuitorul spune deschis apostolilor: „Nu știți ce cereți” (Mat. 20, 21).

Domnul Hristos vorbind apostolilor le pune față în față falsă înțietate cu adevărata înțietate, după care trebuie să rîvnească fiecare om. Apostolii cereau locuri de cinste, iar El le pune în față datoria de a se jertfi pentru împlinirea binelui obștesc.

„Știți că domnitorii popoarelor domnesc peste dînele și cei mai mari le stăpînesc. Intre voi, spune Mîntuitorul apostolilor și tuturor creștinilor, să nu fie așa, ci acela care va vrea să fie cel mai mare să vă fie slujitor, iar cel ce va vrea să fie înțietul între voi, să fie slujitorul vostru” (Matei 20, 25—27). Mîntuitorul arată astfel că adevărata înțietate nu se măsoară numai după funcțiunea pe care o ocupă cineva, ci mai ales după faptele sale; mare cu adevărat și vrednic de cinste este omul care face numai bine în viață, omul care caută nu numai binele și interesele sale, ci se gîndește și lucrează și pentru binele și fericirea semenilor săi, adică pentru binele obștesc. Omul este cu atît mai mare cu cît a reușit să se depășească pe sine și să se dăruiască pentru binele semenilor săi, să nu trăiască numai pentru sine ci și pentru alții. De aceea Domnul Hristos a lăsat ca lege de temelie a vieții dragostea, căci cel ce trăiește în dragoste nu face nimănui nici un rău, ci se îngrijește de binele tuturor.

Cîtă dragoste ai față de oameni, cît bine ai făcut semenilor tăi: aceasta este măsura care arată adevărata înțietate și valoare a omului. Tot dragostea este măsura după care Dumnezeu primește și răsplătește pe credincioși în Impărăția Cerurilor. Cu cît credinciosul s-a dăruit mai mult pentru săvîrșirea binelui, dacă e nevoie chiar cu prețul vieții, cu atît și locul ce-l va primi în Impărăția lui Dumnezeu va fi mai de cinste, cu atît va fi mai aproape de Dumnezeu, cu atît va fi mai fericit (Matei 20, 22). Unii ca aceștia, la ceasul marelui răspuns, se vor învrednici de fericita chemare a lui Dumnezeu: „Veniți binecuvîntații Părintelui meu și moșteniți Impărăția gătită vouă de la facerea lumii” (Mat. 25, 31).

Pentru a-i face pe apostoli să înțeleagă și mai bine că slujirea frățească din dragoste este adevărata înțietate și o datorie sfîntă pentru fiecare ucenic al Său, Mîntuitorul Hristos se dă pe sine drept pildă vie de slujire. El spune: „Căci și Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-și dea sufletul său pentru răscumpărarea multora” (Mat. 20, 29). Iar cu alt prilej, cînd a spălat picioarele apostolilor Săi, Mîntuitorul îi îndeamnă la slujire frățească, spunîndu-le: „Pildă am dat vouă ca și voi să faceți cum am făcut Eu vouă” (Ioan 13, 15). Sfinții apostoli au înțeles deplin aceasta și îndeosebi după pogorîrea Sf. Duh au urmat cu prisosință pilda lui Iisus, lucrînd pînă la sacrificiul propriei vieți, pentru binele, fericirea și mîntuirea oamenilor.

Săvîrșirea binelui, nu numai pentru sine ci și pentru semenii, trebuie să fie legea de temelie a vieții pentru fiecare creștin.

Ierom. Irineu Crăciunaș

Zi de praznic

În Săptămîna Luminată, vineri 22 aprilie 1960, la sf. Mănăstire Brîncoveanu de la Sîmbăta de Sus, prot. Făgăraș, s-a ținut îndătinatul praznic al Izvorului Tămăduirii.

Sf. Liturghie a început la ora 10, fiind slujită în prezența I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, de către PP. SS. Episcopi: Teodor Scorobeț și Emilian Antal, înconjuțați fiind de un sobor de preoți și diaconi.

La sfîrșitul sfintei Liturghii au vorbit:

P. Cuv. arhimandrit *Serafim Popescu* de la sf. Mănăstire, care, plecînd de la textul cîntării din canonul Invierii Domnului: „Acum toate de lumină s-au umplut”, arată cum lumina lui Iisus Hristos i-a adunat pe toți care sînt de față la praznic, căci lumina aceasta adună și înfrățeste pe oameni, îi luminează și îi curăță. Cheamă pe credincioși la viață curată, frumoasă, cinstită, plăcută lui Dumnezeu și de folos semenilor și Patriei noastre. De încheiere mulțumește I. P. S. Mitropolit Nicolae, PP. SS. Episcopi Teodor și Emilian, precum și preoților și credincioșilor participanți la această sărbătoare.

C. preot *Octavian Cocan* — paroh în Făgăraș, care deapănă citeva amintiri în legătură cu rectitorirea Mănăstirii Brîncoveanu de către răposatul Mitropolit Nicolae Bălan și îndeamnă credincioșii să-și îndeplinească cu rîvnă și bucurie sarcinile care le revin la locul lor de muncă.

P. C. prot. *Moise Ionașcu Făgăraș*, îndeamnă să ne ridicăm inimile spre Dumnezeu, pentru a cere ajutorul și binecuvîntarea Lui pentru pacea a toată lumea, pentru înmulțirea roadelor pămîntului, pentru Țara noastră și pentru conducătorii ei. Vorbind despre credință, arată credincioșilor că ea trebuie să fie luminată, curățită de bigotism și de alte buruieni dăunătoare. De încheiere îndeamnă pe credincioși să fie săritori la tot lucrul de folos obștesc, căci un creștin bun trebuie să fie și un cetățean bun.

P. C. cons. *Gh. Secaș* arată că prin Inviere creștinii se bucură și se luminează, cunoscînd adevărul că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Invierea Domnului ne-a umplut de lumina Sa și de pacea Sa, și ne cheamă să fim făcători de pace.

P. S. Arhiepiscopul *Teodor vorbește cu deosebire despre credința creștină și despre rolul mare pe care ea l-a avut în viața credincioșilor romîni în decursul vremii, despre Biserica, care este „fructul Invierii Domnului”, despre postul premergător Sfințelor Paști, post care înseamnă rugăciune, curățenie, înfrînare, gînduri frumoase, fapte bune etc., pe care împlinindu-le Invierea Domnului ne va apare în toată măreția ei, despre Săptămîna Patimilor și Săptămîna Luminată care formează „primăvara sufletescă” a credincioșilor noștri ș. a.*

P. S. arhiepiscopul *Emilian arată credincioșilor istoricul sărbătorii „Izvorul Tămăduirii”, care își are începutul de pe vremea împăratului bizantin Leon, cînd a fost sfințită o biserică cu hramul Maicii Domnului, unde s-au făcut multe minuni, această biserică devenind un adevărat izvor de tămăduire. În amintirea acestei biserici și a acestor minuni s-a instaurat sărbătoarea „Izvorul Tămăduirii”. P. Sf. Sa își încheie cuvîntul cu citeva îndăjături despre Maica Domnului și despre felul cum trebuie să ne rugăm și să muncim.*

De încheiere a luat cuvîntul I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, care, printre altele, spune că de aceea ne-am adunat și noi acum ca să vestim slava lui Iisus Hristos celui înviat.

Credincioșii în rugăciune se înfrățesc, iar cine se adună la rugăciune se adună și la muncă, pentru că rugăciunea frățească

Despre meditație

„Luați aminte!” sau „Să luăm aminte!”, le auzim foarte des în biserică. Este ca și cum ni s-ar spune: „Lăpădați acum toate grijile și vă îndepărtați gîndul la cuvintele Mîntuitorului”. Este deci un îndemn la adîncirea înțelesului, îndeplinirea la *meditare*.

Și într-adevăr, cuvîntul Domnului pentru a fi înțeles cum se cuvine trebuie meditat!

Sfînta Scriptură ne-a păstrat peste veacuri în grai omenesc descoperirea lui Dumnezeu despre Sine și despre sfînta voia Sa, atît cit a socotit, că este de trebuință pentru mîntuirea noastră; odată cu această descoperire ne-a păstrat ca pildă și pățania din curs de cel puțin 5000 de ani a poporului ales, a lui Israil. Și în ce număr mic de pagini și în ce cuvinte simple o face Sfînta Scriptură! Dar tocmai din pricina aceasta și a vremii îndepărtate e foarte greu de găsit înțelesul deplin al celor cuprinse în ea. Pentru a-l afla se cere pricepere, studiu, răbdare, stăruință, multă încercare, prețuire și adîncire a acestui cuvînt dumnezeesc. Trebuie să facem lucrare asemănătoare cu a pescuitorilor de perle, cari se cufundă după mult exercițiu, cu anumită grijă, la fundul mărilor spre a smulge de acolo scoica sub scoarța văroasă a căreia va găsi lacrima împietrită, măr-găritarul cel de mult preț. *Această cufundare a sufletului, la adîncul înțelepciunii vecinice pentru a scoate la iveală, spre a face înțeles adevărul mîntuitor, se numește meditație.*

Credinciosul cu mintea caută să priceapă adevărul de credință; cu inima îmbrățișează, încălzește și gustă frumusețea, dulceața și fiorii sfinții ai acestui adevăr, cu judecata minții și cu simțirea inimii îl primește și îl adîncește. După aceea îl preface în *regulă de viață* și-l traduce în fapte și astfel acest adevăr de credință a devenit putere creatoare de viață creștinească.

E drumul pe care au mers sf. apostoli și mai ales sf. apostol Pavel și aproape toți sfinții Bisericii noastre, care, înainte de a intra în slujba Domnului slujind oamenilor, s-au retras în pustie, în munți, în peșteri, în singurătate spre a sta de vorbă numai cu Cuvîntul lui Dumnezeu și cu ei înșiși, pentru a medita. Poți medita și fără să mergi în pustie: în biserică și acasă.

Intr-adevăr: „Fericit omul... a cărui bucurie e legea Domnului și care la legea Lui cugetă ziua și noaptea”, cum spune Psalmistul (Ps. 1, 1-3).

Această fericire o vrea Mîntuitorul și Biserica Lui pe seama tuturor credincioșilor, cînd ne îndeamnă să *luăm aminte* la cele ce ne-a învățat și ne învață.

Prot. stavr. GH. MAIOR

duce la muncă frățească, deoarece Hristos nu desparte, ci adună. El îi adună la muncă pentru pîinea cea de toate zilele și pentru pîinea cea cerească. De aceea mă bucur că veți duce de aici frăție creștinească pentru tot lucrul cel bun.

În încheiere I. P. S. Sa arată că rugăciunea noastră, a credincioșilor, este ca Dumnezeu să blagoslovească Țara aceasta și toată lumea, cu pace și cu toate darurile Sale cele bogate, după care transmite credincioșilor doriri de sănătate, împărtășindu-le arhieriești binecuvîntări.

La fîntina din preajma bisericii, I. P. S. Mitropolit Nicolae, înconjurat de P. S. Teodor, de preoți și diaconi, a săvîrșit apoi slujba sfințirii apei, după care, la mormîntul neuitatului Mitropolit Nicolae Bălan, a rostit o scurtă rugăciune de pomenire.

După toate acestea, preoți și credincioși deopotrivă s-au întors pe la casele lor cu dorința de a fi mai folositori Bisericii și Patriei lor dragi, Republica Populară Romînă.

GH. P.